

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2015-09

6 maart/ 27 maart 2015

Het besluit de leerling niet mee te laten gaan op reis naar het buitenland is tijdig mondeling gecommuniceerd. De leerling is mondeling kenbaar gemaakt dat hij zich kon verbeteren. Het voorgaande is op zichzelf een juiste gang van zaken. In de voorbereiding van het besluit en de afhandeling daarvan constateert de commissie echter diverse tekortkomingen. Zo zijn van de gesprekken geen gespreksverslagen gemaakt, laat staan dat deze ter kennisneming en ondertekening zijn voorgelegd aan de ouders. In die gesprekken zijn door de school onduidelijke toezeggingen gedaan. Mede onduidelijk omdat ze niet op schrift zijn gezet. Zo is niet schriftelijk aangegeven dat de leerling alsnog een kans zou krijgen zijn gedrag te verbeteren. Het besluit zelf is evenmin op schrift gesteld. De aangeklaagden hebben erkend dat dit laatste niet verstandig is geweest. Ook vindt de commissie het minst genomen ongelukkig dat de leerling toch de stukken ten behoeve van de reis heeft ontvangen. De commissie is al deze feiten in aanmerking genomen van oordeel dat de school op een aantal wezenlijke punten in het verkeer met ouders en leerling is tekortgeschoten. Het besluit zelf betreft een ordemaatregel. Gelet op alles wat er bij de school bekend is, is de commissie van oordeel dat in redelijkheid tot deze ordemaatregel kon worden gekomen. Aangeklaagden hebben gekozen voor het nemen van geen risico in het buitenland. Mede in aanmerking genomen de wijze waarop aangeklaagden tot dit besluit zijn gekomen, kan niet gesteld worden dat daarmee de grenzen van de redelijkheid zijn overschreden. Ten aanzien van het onderdeel van de klacht waarin klager aangeklaagden verwijt zijn zoon anders te behandelen dan leerlingen die zich in een gelijke situatie bevinden, heeft de commissie niet kunnen vaststellen dat er sprake is van een ongelijke behandeling. Niet is gesteld of gebleken dat hetgeen aangeklaagden hierover tijdens de hoorzitting hebben gezegd, niet juist was.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 15-09**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 3 maart 2015 per e-mail een klacht ontvangen van de heer A. (hierna te noemen: klager). Klager is vader van B. (16 jaar), leerling van C. te Rozendaal (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 15-09, is gericht tegen mevrouw D., als docente gymnastiek aan de school verbonden en de heer E., algemeen directeur van de school; hierna te noemen: aangeklaagden.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mevrouw A.E. Blik-de Jong, lid en de heer mr. J.H.A. Teulings, lid.

De commissie heeft op 3 maart 2015 het door klager ingevulde vragenformulier voorzien van nadere stukken ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich mondeling te verweren tijdens de als spoedzaak ingeplande hoorzitting van 6 maart 2015 te Utrecht. Tijdens deze besloten hoorzitting zijn klager en aangeklaagden daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten.

Klager was daarbij aanwezig, vergezeld van zijn zuster, mevrouw F. De aangeklaagden waren eveneens aanwezig.

In verband met het spoedeisend karakter van de klacht heeft de commissie na de hoorzitting na korte beraadslaging en vervolgens heropening van de zitting mondeling haar oordeel - voor zover althans door dat spoedeisend karakter vereist - bij monde van de voorzitter aan klager en aangeklaagden kenbaar gemaakt. De commissie heeft daarbij eveneens mondeling haar motivering voor het spoedeisend deel gegeven onder mededeling dat het oordeel van de

commissie voor het geheel van de klacht in uitgewerkte vorm binnen de gebruikelijke termijn zal volgen op een later tijdstip.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De zoon van klager was op voornoemde momenten leerling van de school. De klacht is ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

De leerling wordt ten onrechte uitgesloten van de reis naar Praag.

Het vermeend wietgebruik waar de leerling van verdacht wordt, is nimmer vastgesteld. De aanklacht berust louter op speculaties.

Er is sprake van een disproportionele straf. Er is geen duidelijke overtreding vastgesteld, laat staan dat de straf in relatie staat tot hetgeen er is gebeurd. Een dergelijke zware sanctie vereist een zorgvuldige afweging.

Er is sprake van ongelijke behandeling. De leerling mag als enige leerling niet mee met de reis. Andere leerlingen, die tot dezelfde groep behoren, mogen wel mee.

De schoolleiding heeft niet voortvarend gehandeld. Het sanctiebeleid met betrekking tot de uitsluiting is niet aanwezig.

De aangeklaagde docente stelt de leerling (bijna een jaar lang) onder permanente verdenking en ventileert structureel wantrouwen. Ruimte voor een positieve ontwikkeling is er nooit geweest omdat zij hier ten opzichte van de leerling niets kenbaar van heeft gemaakt. Dit ondanks, door de afdelingsleider, geconstateerde en aan klagers echtgenote toegegeven gedragsverbeteringen.

Uit de bijgevoegde tijdlijn blijkt dat de klacht in diverse gesprekken met de school is besproken. De aangeklaagde algemeen directeur erkent dat niet volgens de procedure is gehandeld maar verbindt er geen consequenties aan. Er is nooit een bevredigend antwoord gekomen op de vraag waar het gedrag van de leerling aan moest voldoen om nieuwe kansen

te krijgen. Er is geen sprake van duidelijke kaders vanuit school. De leerling heeft daar zelfs zelf om gevraagd.

De klager voegt een brandbrief van 22 februari 2015 aan de aangeklaagde algemeen directeur bij. Niet duidelijk is geworden wie de beslissing tot deelname aan de reis uiteindelijk mag nemen. De aangeklaagden wijzen naar elkaar. Niet duidelijk is in de loop van de tijd gecommuniceerd wat het standpunt van de school is.

Verweer

Tijdens de hoorzitting is door de aangeklaagden kort samengevat het volgende naar voren gebracht.

De leerling is een havo 4 leerling. De leerlingen kunnen aan het begin van het schooljaar kiezen uit meerdere reizen.

De door de school uitgevoerde procedure verdient niet de schoonheidsprijs. Niet verstandig is geweest dat het besluit niet op papier is gezet.

De algemeen directeur is van het begin van het schooljaar tot de kerstvakantie waarnemend locatie directeur geweest. In die tijd was sprake van vermeend drugsgebruik binnen de school. De signalen kwamen onder meer van de conciërges. De reisleiding van de reis naar Praag, waarvan de aangeklaagde docente deel uitmaakt, uitte haar zorgen over de groepssamenstelling en gaf aan drie leerlingen te willen uitsluiten. De stappen die door de algemeen directeur zijn genomen waren gebaseerd op voornoemde signalen en op die van het management team, de afdelingsleiders, andere leraren en de conciërges. Het besluit drie leerlingen niet mee te laten gaan, betreft een ordemaatregel. Daarbij speelde tevens het belang van de reisleiding en de medeleerlingen. Het besluit was vanaf het begin een vaststaand mondeling gemotiveerd besluit waarvan niet is afgeweken. Het niet ontkende drugsgebruik en het risico dat men daarmee loopt in Praag is de reden voor het negatieve besluit. De schoolregels verbieden het gebruik van drugs in en om het schoolgebouw. Drugs heeft onder meer invloed op de concentratie van de leerlingen. In het begin van het schooljaar is contact geweest met de politie en zijn maatregelen genomen het drugsgebruik onder controle te krijgen.

De nieuwe locatiedirecteur heeft in het kader van de aanpak van het drugsprobleem kort geleden een aantal leerlingen waaronder de zoon van klager, een brief moeten sturen waarin hen toegang tot het bos bij de school waar eventueel drugsgebruik aan het oog zou kunnen zijn onttrokken, wordt verboden. Het voorgaande geeft aan dat het vertrouwen in de leerling op dit punt nog niet voldoende is.

Vorig schooljaar tijdens een sportdag is de leerling betrokken geweest bij een incident in het bos waarbij onder meer lege wietzakjes zijn aangetroffen. De aangeklaagde docente maakt zich zorgen over hetgeen plaats heeft zodra de leerlingen zich buiten het gezichtsveld van de docenten bevinden. De docenten binnen de begeleiding hebben geen vertrouwen in hetgeen bepaalde leerlingen ondernemen zodra zij uit zicht zijn en willen dat niet voor hun rekening nemen. De leerling krijgt natuurlijk de kans te laten zien dat hij zijn gedrag verbetert maar de aangeklaagde docente, heeft ondanks gesprekken en de afspraak “zorg dat je zichtbaar bent voor de docent”, de verbetering niet kunnen constateren. Tijdens de lessen van de docente en ook daaromheen probeert de leerling zich te onttrekken aan haar waarneming. De docente heeft de leerling proberen duidelijk te maken dat hij haar persoonlijk moet overtuigen van verbeteringen in zijn gedrag. Er is echter altijd onrust. De leerling vergroot niet het vertrouwen in hem. De aangeklaagde docente is daarbij niet vooringenomen.

Van de diverse gesprekken zijn geen verslagen gemaakt.

Op het verwijt van klager dat aangeklaagden de zoon van klager anders zouden behandelen dan andere leerlingen die zich in een gelijke situatie bevinden, hebben aangeklaagden gezegd dat de twee andere leerlingen op wie hier wordt gedoeld, geen reis naar het buitenland zullen maken, maar deel zullen nemen aan het zogeheten thuisprogramma. Zouden zij zich wel voor een reis naar het buitenland hebben aangemeld, dan was ook aan hen de deelname geweigerd.

Oordeel

Voorop staat dat de commissie zich terughoudend moet opstellen bij klachten ten aanzien van besluiten die zoals het onderhavige de orde en veiligheid van de school in de ruimste zin betreffen. Uitgangspunt is dat deze vallen binnen de beleidsruimte van de school en dat de commissie daarbij uitsluitend een beperkte toetsing toekomt. De commissie doelt hierbij op de zogeheten marginale toetsing. Alleen wanneer procedure- of andere regels niet zijn gevolgd of wanneer de uitkomst van de beoordeling zodanig is dat een besluit in een gegeven

geval in redelijkheid, gelet op de daarbij betrokken belangen, niet genomen had mogen worden, is er ruimte voor de commissie om tot een gegrondverklaring van de klacht te komen.

Vaststaat dat er diverse gesprekken zijn gevoerd. Het besluit is tijdig mondeling gecommuniceerd. De leerling is mondeling kenbaar gemaakt dat hij zich kon verbeteren. Het voorgaande is op zichzelf een juiste gang van zaken.

In de voorbereiding van het besluit en de afhandeling daarvan constateert de commissie echter diverse tekortkomingen. Zo zijn van de gesprekken geen gespreksverslagen gemaakt, laat staan dat deze ter kennisneming en ondertekening zijn voorgelegd aan de ouders. In die gesprekken zijn door de school onduidelijke toezeggingen gedaan. Mede onduidelijk omdat ze niet op schrift zijn gezet. Zo is niet schriftelijk aangegeven dat de leerling alsnog een kans zou krijgen zijn gedrag te verbeteren. Het besluit zelf is evenmin op schrift gesteld. De aangeklaagden hebben erkend dat dit laatste niet verstandig is geweest. Ook vindt de commissie het minst genomen ongelukkig dat de leerling toch de stukken ten behoeve van de reis heeft ontvangen. De commissie is al deze feiten in aanmerking genomen van oordeel dat de school op een aantal wezenlijke punten in het verkeer met ouders en leerling is tekortgeschoten en acht de klacht **in zoverre gegrond**.

Het besluit zelf betreft een ordemaatregel. Gelet op alles wat er bij de school bekend is, is de commissie van oordeel dat in redelijkheid tot deze ordemaatregel kon worden gekomen. De commissie komt tot dit oordeel op grond van de navolgende overwegingen.

De schoolregels verbieden het in bezit hebben en/of verhandelen en/of gebruiken van alcohol en drugs in en om het schoolgebouw. Onder punt VI van de schoolregels wordt verder verwezen naar het schoolreglement betreffende "het gebruik van genotmiddelen". Ook in het schoolreglement is opgenomen dat het is verboden op en bij school drugs te gebruiken, bij zich te dragen of te verhandelen. Het feit dat het drugsgebruik zich volgens de leerling en klager alleen in het weekend zou afspelen is, mede gelet op de voorgeschiedenis, niet doorslaggevend.

Een buitenlandse reis legt een zware verantwoordelijkheid op de school en de begeleiders van de reis. Het is een feit van algemene bekendheid dat reizen naar - in het bijzonder - het buitenland tot extra vrolijkheid, enthousiasme en uitbundigheid bij de leerlingen leidt. Dat draagt onmiskenbaar bepaalde risico's in zich. Onder die omstandigheden en gelet op alle

aspecten (waaronder het bestaan van een thuisprogramma) en informatie van alle betrokkenen (waaronder de opstelling van de leerling tussen en in de lessen) acht de commissie het besluit begrijpelijk en niet onredelijk. Aangeklaagden hebben gekozen voor het nemen van geen risico in het buitenland. Mede in aanmerking genomen de wijze waarop aangeklaagden tot dit besluit zijn gekomen, kan niet gesteld worden dat daarmee de grenzen van de redelijkheid zijn overschreden.

Ten aanzien van het onderdeel van de klacht waarin klager aangeklaagden verwijt zijn zoon anders te behandelen dan leerlingen die zich in een gelijke situatie bevinden, heeft de commissie niet kunnen vaststellen dat er sprake is van een ongelijke behandeling. Niet is gesteld of gebleken dat hetgeen aangeklaagden hierover tijdens de hoorzitting hebben gezegd, niet juist was.

De klacht is derhalve **voor het overige ongegrond**.

Utrecht, 6 maart 2015 / Den Haag, 27 maart 2015,

C. Sjenitzer

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris